

Statenmededeling

Onderwerp

Aanvullende noodmaatregelen economische impact Corona

Datum

21 april 2020

Documentnummer

GS: 4685985

PS: 4689511

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De impact van het Coronavirus op de Brabantse economie en de maatregelen die wij hierin hebben genomen.

Aanleiding

De genomen coronamaatregelen van het Kabinet en regeringen over de gehele wereld treffen de Nederlandse economie en dus ook die van Brabant stevig. Vele bijeenkomsten zijn verboden, ondernemers hebben hun zaak moeten sluiten, productieprocessen stagneren en het openbare leven ligt zo goed als stil. De impact en zorgen zijn niettemin groot en zullen toenemen naarmate de slimme lockdown wordt verlengd. Het Kabinet heeft een pakket aan noodmaatregelen ingesteld om de impact op de samenleving en economie te dempen. De Provincie monitort de ontwikkelingen en de genomen maatregelen om te beoordelen of dat afdoende is om de Brabantse economie en de innovatieve clusters en ecosystemen die onze provincie kenmerkt duurzaam in stand te houden. Als deze ketens nu stil komen te vallen ondervinden we voor het provinciale verdienvermogen van de toekomst veel schade.

Op 18 maart heeft het GS een [eerste pakket maatregelen](#) getroffen, en aangegeven te blijven verkennen wat meer nodig is (waarbij snelheid en complementariteit aan het handelen van het Rijk als leidende uitgangspunten zijn gesteld). De afgelopen weken hebben we de mogelijkheden verkend, met de B5 gemeenten, de 5 ontwikkelmaatschappijen, diverse kredietinstellingen (zoals het Brabant StartUp Fonds) en het Ministerie van EZK.

In deze statenmededeling schetsen we de meest recente stand van zaken.

Bevoegdheid

Ons College is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de provincie te besluiten, zoals het nemen van aandeelhoudersbesluiten. Het College informeert uw Staten graag hierover vanwege uw controlerende rol.

Datum

21 april 2020

Documentnummer

GS: 4685985

PS: 4689511

Kernboodschap

1. We blijven de impact van de crisis monitoren en organiseren in samenwerking met onze partners

We volgen de economische impact van de crisis op de voet. Om de dag verschijnt de Brabantse Impact Monitor. Intussen hebben zich meer dan 1850 mensen rechtstreeks geabonneerd op deze service. Sinds vorige week besteden we ook systematisch aandacht aan de maatschappelijke effecten van Corona, onder andere op basis van een meting van het PON. De uitkomsten kunt u vinden in de [Statenmededeling](#) 'derde update coronamaatregelen'.

Daarnaast is er intensief contact met het Rijk en het IPO. Vanaf 6 april is het loket opengestaan voor de aanvraag van een tegemoetkoming in de compensatie van loonkosten (de NOW-regeling). Een dag na opening is landelijk al de grens van 80.000 aanvragen gepasseerd.

2. Uitgangspunt voor de Provincie blijft dat het Rijk als eerste aan zet is om acute noodhulp te bieden aan ondernemers. Provinciale inzet is complementair aan de inzet van het Rijk

We maken in deze fase geen aanvullende provinciale middelen vrij om bedrijven te ondersteunen in hun acute nood. We helpen wel de 5 arbeidsmarktregio's in de ondersteuning van de dienstverlening aan ondernemers.

Het Rijk heeft een omvangrijk noodpakket uitgerold (omvang grootte van ruim 60 miljard euro) met liquiditeits- en inkomenssteun. Het huidige noodpakket van het Rijk is met name gericht op bedrijven die, als gevolg van de maatregelen die het Kabinet heeft genomen om de verspreiding van het coronavirus te voorkomen, in financiële problemen (dreigen te) komen dan wel een groot deel van hun omzet zien verdampen. Er zijn voor hen en voor die werknemers die slachtoffer worden verschillende regelingen opgesteld (NOW, TODS) en met belastingdienst zijn afspraken gemaakt (BMKB, uitstel omzetbelasting etc.)

We stellen nu vast dat deze maatregelen op de korte termijn veel verlichting geven. Zo zorgen de maatregelen ervoor dat bedrijven hun personeel kunnen doorbetalen (en derhalve mensen hun baan kunnen behouden), bieden de maatregelen zelfstandigen een overbrugging en wordt via versoepelde belastingregelingen, compensatie en verruiming van kredieten mogelijk gemaakt dat geld in de bedrijven blijft. Op dinsdag 14 april heeft de tweede Kamer nog ruimte geboden om de noodhulp ook te verruimen

voor ZZP'ers en werknemers op flexibele contracten. Op 15 april zijn gelden vrijgemaakt voor de culturele sector en voor een gedeelte van de land- en tuinbouw.

Waar het gaat om directe inkomensondersteuning aan medewerkers en/of liquiditeitssteun aan bedrijven geldt dat we als provincie in eerste instantie kijken naar deze maatregelen van het Rijk.

Datum

21 april 2020

Documentnummer

GS: 4685985

PS: 4689511

3. In het eerste pakket aan economische maatregelen is er ingezet op het inrichten van werkgeversservicepunten en een digitaal scholingsplatform. De eerste mijlpalen zijn nu bereikt.

3.1. Intensief contact met partners in de Brabantse arbeidsmarktregio's en ondersteuning.

We blijven intensief in gesprek met onze partners in Pact Brabant, de B5 gemeenten, de arbeidsmarktregio's, de sociale partners en het onderwijs, welke acties en maatregelen er in de regio's nodig zijn. Eerder is al aangegeven dat een adequate informatievoorziening ten aanzien van de compenserende Rijksmaatregelen richting ondernemers belangrijk is. Vandaar dat de Provincie per regio een subsidie van €500.000 heeft verstrekt en heeft aangeboden dat er beroep kan worden gedaan op onze provinciale capaciteit om de dienstverlening aan ondernemers in alle arbeidsmarktregio's te versterken. Onder andere door het koppelen van de provinciale accountmanagers aan de regio's.

3.2. De nieuw ingerichte werkgeversservicepunten in onze arbeidsmarktregio's helpen bedrijven bij het doen van de juiste aanvragen.

In een intensieve samenwerking met de regio's is er enthousiast gewerkt aan vijf voldragen plannen die hebben geleid tot de subsidiebeschikking. Hiermee zijn de arbeidsmarktregio's in positie gebracht om in de onmiddellijke nabijheid de ondernemers en werkgevers te helpen met:

- Informatie over generieke en specifieke steunmaatregelen en begeleiding bij de benutting daarvan.
- Ondersteuning bij de begeleiding van boventallige medewerkers van bedrijven (bv. horeca en recreatie) naar organisaties die nu juist grote behoefte hebben aan extra personeel (zorg, land- en tuinbouw), zodat vraag en aanbod van arbeid goed gematcht wordt.

We benutten en versterken de bestaande publieke infrastructuur om nu de economie en werkgelegenheid maximaal te stutten en door te ontwikkelen, waarmee we ook in de nabije toekomst een solide en beter functionerende configuratie van instanties hebben voor een structureel sterkere Brabantse economie.

Datum

21 april 2020

Documentnummer

GS: 4685985

PS: 4689511

3.3. *Via het platform brabantleert.nl biedt de provincie samen met onderwijsinstellingen en andere partners een digitaal scholingsplatform zodat medewerkers kunnen werken aan hun duurzame inzetbaarheid.* In korte tijd is er samen met partners van het Pact Brabant gewerkt aan het digitale scholingsplatform Brabant Leert. Vorige week is het platform voor heel Brabant live gegaan. Op het platform, dat te vinden is via www.brabantleert.nl, wordt al het beschikbare digitale scholingsaanbod van Brabantse aanbieders ontsloten. Het product is in een zeer korte periode tot stand gekomen. De komende maanden wordt het platform doorontwikkeld naar een duurzaam en robuust systeem voor leven lang ontwikkelen in het kader van het actieplan arbeidsmarkt, zodat talent in Brabant optimaal ontwikkeld blijft.

4. *De impact van het coronavirus op de Brabantse economie vraagt om extra ondersteuning voor innovatieve ondernemingen en sectoren die een belangrijke bijdrage leveren aan de Brabantse economie.*

Voor de Brabantse situatie is er niettemin wel een grote zorg over het innovatieve MKB. We kennen in Brabant veel clusters van wereldniveau. Deze clusters draaien op zeer hechte samenwerking tussen grote multinationals, kennisinstellingen, onderwijs en kleine (startende) MKB bedrijven. De kennis in deze clusters is essentieel om de economie in Brabant draaiende te houden. Het is belangrijk dat vanuit de kennis en innovatielijnen bedrijven de kans krijgen nieuwe producten te ontwikkelen, te testen en op te schalen. Als deze ketens nu stil vallen ondervinden we voor het provinciale verdienvermogen van de toekomst veel schade.

Ook de Rabobank wijst in een recent [onderzoek](#) naar het effect van de coronamatregelen op regio's naar deze kwetsbaarheid van Brabant, met name de maakindustrie in Zuidoost-Brabant. We zien op dit moment dat juist deze kleine startende en scale-up bedrijven het moeilijk hebben. Vele startups en scale-ups kunnen niet of nauwelijks aanspraak maken op de Rijksregelingen, aangezien zij doorgaans nog geen noemenswaardige omzet draaien. Juist deze categorie ondernemingen blijkt in de praktijk erg belangrijk voor de innovatiekracht van Brabant.

Het Ministerie van EZK heeft na een stevige lobby, mede vanuit Brabant, een eerste tranche van 100 miljoen euro toegezegd voor heel Nederland, bedoeld voor MKB bedrijven als overbrugging naar een break-even situatie of naar een volgende investeringsronde. Het betreft bedrijven die investeringen mislopen of een overbrugging nodig hebben door de coronacrisis. De regeling is nog in wording, details worden momenteel uitgewerkt.

De uitvoering van de regeling is neergelegd bij de regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's). In het Brabantse geval is dat de

Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM). De BOM werkt momenteel in samenwerking met de provincie aan de uitrol van deze regeling. De BOM zal als uitvoeringsorganisatie van de Rijksregeling met de geldende criteria van de rijksregeling de Brabantse bedrijven gaan helpen de aanvraag in te dienen. Voor bedragen onder de 250.000 euro kan dat online en zonder inleg van cofinancierders. Boven de 250.000 euro zal daar een gesprek met adviseurs van de BOM voor nodig zijn en zal ook cofinanciering verbonden moeten worden.

Datum

21 april 2020

Documentnummer

GS: 4685985

PS: 4689511

Voor de Brabantse economie is het zeer noodzakelijk dat een groot deel van de MKB bedrijven die we beschouwen als cruciale schakels in onze innovatieketens (en die een belangrijke bijdrage leveren aan de clusters) maximale toegang krijgen tot de regeling van EZK. We hebben daartoe met de BOM een strategie ontwikkeld die het mogelijk maakt om vanuit de bestaande innovatieregelingen extra ruimte te maken om als cofinanciering in te zetten. De BOM maakt binnen twee bestaande innovatieregelingen een bedrag vrij om te alloceren voor cofinanciering voor de EZK-regeling. De BOM zal zich daarbij houden aan de geldende aandeelhoudersinstructies en kaders en heeft daarbinnen ook het mandaat. We verzoeken de BOM daar wel beheersmaatregelen op te nemen.

De verwachting is dat de eerste tranche van 100 miljoen voor alle Nederlandse provincies op zeer korte termijn uitgeput zal zijn (mogelijk zelfs binnen enkele weken). We bereiden ons voor op een tweede tranche, waarbij de verwachting is dat het Rijk sneller naar de provincies kijkt ten behoeve van de nodige cofinanciering.

5. *We verkennen ook wat er nodig is voor het herstel van de Brabantse economie op de middellange en langere termijn*

Het Rijksmaatregelenpakket ziet in belangrijke mate in ondersteuning van de acute nood voor bedrijven en in sectoren. We zien dat deze maatregelen een looptijd hebben van maximaal 6 tot 9 maanden. Alom wordt verwacht dat het herstel van de economie langer gaat duren. De zorg bestaat dat op den duur de noodmaatregelen aflopen en veel ondernemers in verschillende sectoren dan over onvoldoende middelen beschikken om hun business weer op te starten.

We verkennen met een team van experts wat de effecten van de Coronacrisis zijn op de middellange en langere termijn en welke herstelmaatregelen hiervoor wenselijk zijn. Dit wordt meegenomen in het proces van de economische visie.

Daarnaast vinden we het ook belangrijk dat de startups en scale-ups een vliegende start kunnen maken, wanneer het einde van de huidige slimme lockdown en/of de economische gevolgen van de coronacrisis inzichtelijker worden. Daarvoor verkennen we de mogelijkheden van een pledge fonds,

waarbij zoveel mogelijk bestaande Brabantse fondsen en investeerders gezamenlijk onder 1 loket worden gebracht (zoals informals, family capital, financieringstafels), zodat snel beschikbare kredieten ontsloten kunnen worden voor Brabantse MKB, startups en scale-ups. Deze aanpak kan vertrouwen geven in de markt om kredietverlening weer op gang te brengen. De provincie verkent in de aankomende periode de mogelijkheden hiertoe.

Datum

21 april 2020

Documentnummer

GS: 4685985

PS: 4689511

Vervolg

Wij zullen u blijven informeren over de ontwikkelingen en economische impact van het Coronavirus en de maatregelen die door het Rijk en de provincie worden getroffen om de impact te dempen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer G.A. ten Dolle, (06) 83 94 52 26,
gtdolle@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer M.W.A.M. Raaijmakers, (06) 18 30 32 18,
mraaijmakers@brabant.nl.